

BOYUN EĞME

● EKONOMİ

UYGULAMAK İÇİN DEĞİL, MAKYAJ TAZELEMELİK İÇİN

- Kendi yarattığı hukuku bile tanımayan AKP iktidarından gelecek yargı reformunun inandırıcılığı son derece tartışmalı. Dayanışma Medisi üyesi hukukçu Özlem Şen Abay, “insan hakları eylem planı” ile ilgili “kaportası çökmüş bir aracı boyamaya çalışmaktan farksız” diyor. ● Sf 3

● EKONOMİ

ORTADA KUYU VAR, YANDAN GEÇ!

- Yeni ekonomi paketi TÜSİAD, MÜSİAD, Sanayi ve Ticaret Odaları başkanları tarafından havada kapıldı. Sermayeyi sevindiren paketin nesi yeni? Dayanışma Medisi üyesi Prof. Dr. Serdal Bahçe paketle ilgili görüşlerini Boyun Eğme ile paylaştı. ● Sf 4

REFORMMUŞ... KENDİLERİ BİLE İNANMIYOR!

EKONOMİ
REFORMLARI
TANITIM TOPLANTISI

EKONOMİ
REFORMLARI
TANITIM TOPLANTISI

T.C. HAZINE VE
MALİYE BAKANLIĞI

T.C. HAZINE VE
MALİYE BAKANLIĞI

EKONOMİ
REFORMLARI
TANITIM TOPLANTISI

EKONOMİ
REFORMLARI
TANITIM TOPLANTISI

● SAĞLIK

14 MART: EMPERYALİST İŞGALE KARŞI DİRENİŞİN SEMBOLÜ

- “Sağlık haftası” Türkiye’nin büyük sağlıksızlık ortamında, hem sağlıkçılar hem tüm yurttaşlar için bir mücadele haftası olarak değerlendirilmeli. Sağlık hakkı için, eşitlik, özgürlük ve bağımsızlık için... ● Sf 6

● SEMT EVİ

MALATYA’DA EMEK VE AYDINLIK MÜCADELESİ

- Malatya gericilikle çevrelenmiş gibi dursa da ilerici bir damarını hep korumuş, bölgenin önemli merkezlerinden biri. İşçi sınıfının gündemleri ise ülkenin geri kalanından pek farklı değil. ● Sf 10

● EMEK-SERMAYE

YENİ UZAKTAN ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ YAYINLANDI

- Patronların ihtiyaçları doğrultusunda çıkan bu yönetmelikte neler var? Nelere dikkat etmeliyiz? Binlerce emekçiyi ilgilendiren bu soruları İşçinin Hukuk Köşesi’nde ele alıyoruz. Uzaktan çalışmanın risklerine karşı emekçileri uyanan Birlik Sendikası ise önümüzdeki günlerde Genel Kurul’a gidiyor. ● Sf 15

BAĞIŞ YAP, DESTEK OL

**HAYDİ UNUTMAYALIM, BİZ
GÜCÜ NEREDEN ALIRIZ?
DAYANIŞMA**

Türkiye Komünist Partisi, maddi kaynaklarını üyelerinin ve dostlarının, dışından tırnağından artırdıklarıyla partiye aıdat ve bağış verenlerin katkılarıyla oluşturuyor. Türkiye Komünist Partisi'ne bağışlarınızla katkı koyabilirsiniz. Hesap numaralarımız şöyle:

T. HALK BANKASI
Kadıköy/İstanbul Şubesi
Şube kodu: **0140**
Hesap no: **16000060**
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR960001200914000016000060

YAPI KREDİ BANKASI
Ümraniye Çarşı Şubesi
Şube kodu: **1171**
Hesap no: **87854153**
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR490006701000000087854153

AKBANK
Bahariye Şubesi
Şube kodu: **0141**
Hesap no: **0128702**
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR320004600141888000128702

**BOYUN
EĞME**

**BOYUN EĞME
HAFTALIK SİYASİ DERGİ**
İmtiyaz Sahibi:

Gelenek Basım Yayıncılık ve Ticaret Ltd. Şti
Sorumlu Müdür: Mesut Gülççek

Tasarım: Uğur Güç
ISSN: 2564-7385

Adres: Osmanağa Mh. Osmançık Sk. No:9/16
Kadıköy - İstanbul

Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve
Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide
Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

**Gençlik
Zorbalık ve
Hukuksuzluk Karşısında**

**BOYUN
EĞMEYECEK!**

fişlenemez.

Devlet kurumları aileleri aramak ve taciz etmek için siyasilerden emir alamaz.

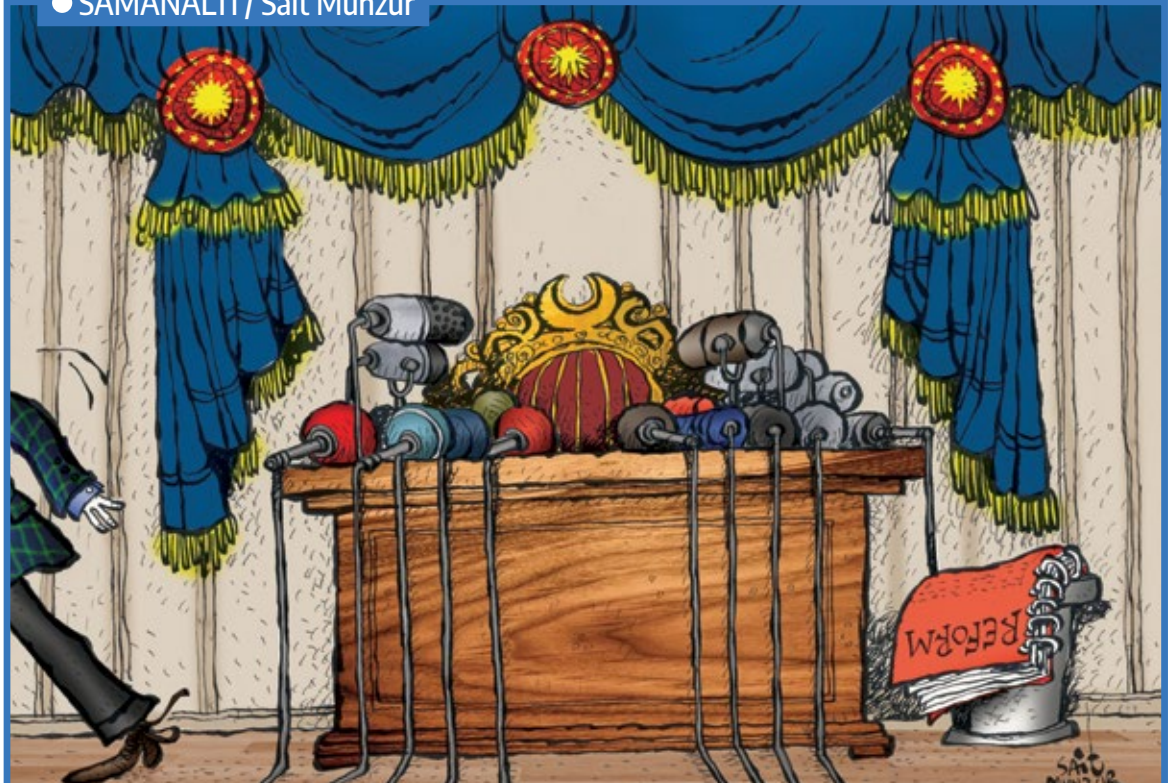
Bu kirli ve ucuz yıldırma taktikleri yalnızca acziyet göstergesidir. Düşüncelerini ifade eden, atama usulüyle okullara gönderilmiş rektörlere karşı çıkan öğrenciler, açılan soruşturmalara ve aranan yakınları üzerinden sindirilmeye çalışılmaktadır.

Ve bu hukuksuzluğun kendisi, öğrencilerin AKP'ye boyun eğmemekte ne denli haklı olduğunu tekrar göstermektedir.

Türkiye Komünist Gençliği kendi koyduğu kurallara dahi uymaktan aciz bir düzene, o düzenin borazanlarına, memleketimizi sopa göstererek susturmaya çalışanlara hak ettikleri cevabı vermekte kararlıdır.

Yıkılmaya mahkûm bu düzen, yarattığı zorbalarla birlikte tarihin çöplüğüne gömülecektir.

● SAMANALTI / Sait Munzur

● **KAPAK** EYLEM PLANI...

Uygulamak için değil, makyaj tazelemek için

Iktidar yandaşı medya tarafından büyük övgülerle gündem edilen reform paketlerinin toplumun hangi derdine çare olacağını anlamak pek mümkün değil. Sermaye sınıfı ile ortaklaşa hazırlanan; ama adeta hazırlayanların da inanmadığı paketler ilan edilmiş oldu. Boğaziçi öğrencilerine uygulanan ve hâlâ devam eden saldırılar gündemdeyken, işsizlik, yoksulluk, güvencesizlik yurttaşların üçte birinden fazlası için hayatın en önemli gerçeği haline gelmişken hangi reform neyi çözebilir sorusu akıllara geliyor. Kendi yarattığı hukuku bile tanımayan AKP iktidarından gelecek yargı reformunun inandırıcılığı son derece tartışmalı. İktisadi reformlar ise büyük belirsizlikler ve muğlak ifadeler içerdiği gibi kimsede yenilik hissi uyandırmadı. “Reform paketleri”ni Dayanışma Meclisi üyeleriyle konuştuk.

**DAYANIŞMA MECLİSİ ÜYESİ
HUKUKÇU ÖZLEM ŞEN ABAY:
KAPORTASI ÇÖKMÜŞ BİR ARACI
BOYAMAKTAN FARKSIZ**

Cumhurbaşkanı’nın haftalardır dile getirdiği, hazırlıklarının sürdüğünü söylediği reform paketleri geçtiğimiz günlerde açıklandı. AKP’nin, iktidarının on

dokuzuncu yılında, sanki geçen bunca yıl ülkeyi başkası yönetiyormuş gibi reform paketine başvurması diyecek söz bırakmıyor; ama yine de soralım: Bir hukukçu olarak hukuk alanındaki reformları ilk okuduğunuzda ne düşündünüz?

Bizzat Cumhurbaşkanı Erdoğan ta-

Dayanışma Meclisi üyesi Hukukçu Özlem Şen Abay

rafından açıklanan 11 ilke ve 9 amaçtan oluşan İnsan Hakları Eylem Planı toplumda oluşan öfke ve sorunları çözmekten çok uzak bir metin. Her şeyden önce uygulanmaya yönelik yazılan bir metin olmadığını söyleyebiliriz. Eylem Planını okurken adeta kuramsal bir doğal haklar atmosferi içerisinde hissediyoruz kendimizi, 400 yıl öncesine dönüyor; Thomas Hobbes’un meşhur tüm insanların doğal olarak “eşit” olduğu tezini yeniden ispat ediyor ve bir çeşit toplumsal sözleşmede mutabık kalıyoruz. İnsanlık 450 yıl boyunca temel haklarını kazanmak konusunda hiçbir mücadele vermemişçesine, pek çok bedel ödediği haklar ve özgürlükler alanında hiçbir kazanım yokmuşçasına... Her alanda olduğu gibi haklar alanında da, sorunları ilk AKP keşfediyor ve çözümleri sıralıyor. Peki bunlar halkın gerçek sorunlarına sunulan gerçek çözümler mi? Bu anlamda metnin gerçek sorunları çözmek için kaleme alınmış bir metin olmaktan çok uzak olduğunu, makyaj kabiliyetinin ise yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

On dokuz yılın sonunda neden şimdi makyaj ihtiyacı?

Konuya iç ve dış kamuoyu açısından iki farklı boyutta bakmak gerekiyor. Toplum-

da yalnızca yoksullaşma nedeniyle değil aynı zamanda iktidarın hukuk sistemin kendisi için açık bir silah ve araç olarak kullanılması nedeniyle de büyük bir öfke birikmiş durumda. Cezaevinde yatan gazeteciler, cumhurbaşkanına hakaret suçundan açılmış 65 bin dava, sokakta eylem yapmanın neredeyse imkânsız hale gelmesi, parti kapatma davasının hala gündem olabilmesi, bizzat yetkili merciler tarafından ayrıştırıcı nefret söylemlerinin kamuoyuna yansması, sayısı artan kadın cinayetleri ve daha pek çok başlık. Bu öfkenin bir yerden boşaltılması gerekiyor. Hazırlanan planın iç kamuoyunu oyalamak ve sakinleştirmek için bir araç olarak düşünüldüğü açık.

Dış kamuoyu açısından ise daha net bir tablo ile karşı karşıyayız, zira bu cenah-ta talepler belli ve beklentiler o kadar da yüksek değil. Beklentiler başta Demirtaş'a dair verilen AIHM kararının uygulanması olmak üzere temel uluslararası metinler ile mekanizmalara sadakat gösterisinde odaklanıyor. Bu makyajlama çalışması ile aslında AKP, gerek AB'ye gerekse ABD'ye sorunun kaynağının kendisi olduğu gibi, tek çözümünün de kendisinde olduğu mesajını iletiyor.

Peki bu makyajın tutma ihtimali var mı?

Aslında durum kaportası çökmüş bir aracı boyamaya çalışmaktan farksız:

Çünkü devletin işleyiş mekanizmalarındaki sorunlar çok daha yapısal. Yapısalardan kastımı şu şekilde sıralayabilirim: Birincisi ülkemizde yargı bağımsız değil. Yargı mensupları, tarafsız ve bağımsız karar verme olanağı sağlayan mekanizmalardan yoksun. Yargıya müdahale olağanlaşmış durumda. Bu anlamda halkın alt üst olan hukuk mekanizmasına güveninin yeniden sağlanması imkansız. İkincisi hukukun en temel belirleyenin öngörülebilir kuralları ve mekanizmalar tarafından belirlenmesi zorunluğu. Bugün hukuk dediğimizde, biz hukukçular dahi kendimizi bir öngörülemezlik deryası içinde hissediyoruz. Temel olarak bunun değişmesi, hukukun güven verebilmesi için öngörülebilir ve kesin

YENİ EKONOMİ PAKETİ

“Ortada kuyu var, yandan geç”

Erdoğan'ın gittiği yerlerde otobüsten seçmenlerinin tepesine çay, ışıklı top ve satranç seti gibi nesneler attığı biliniyor. Şimdiki paketler de onlar gibi. Son ekonomi paketi TÜSİAD, MÜSİAD, Sanayi ve Ticaret Odaları başkanları tarafından havada kapıldı. Övenlerin kim olduğu, paketin kimin başını yaracağını, karnını ağrıtaacağını da gösteriyor. Bunun Berat Albayraksız ilk paket olması bir yenilik arz ediyor mu, bu da merak konusu. Maliye politikaları ve gelir dağılımı üzerine çalışmalarıyla bilinen Dayanışma Meclisi üyesi Prof. Dr. Serdal Bahçe paketle ilgili görüşlerini Boyun Eğme ile paylaştı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan yeni ekonomi paketini açıkladı. Son 3-4 yıl içinde bu kaçınılmaz “yeni” ekonomik paket oldu, artık sayamıyoruz. Zaten saymak da gereksiz. Peki bu sonuncunun neresi yeni?

Öncelikle paketin yeni bir yanı yok. Özünü birkaç mali ve ekonomik kavramla açıklanabilecek kadar güdük bir “yenilik” içeriyor: Bütçe disiplini, enflasyonla mücadele, büyük ve küçük burjuvaziye yönelik kredi genişlemesi ve yine bu kesimlere yönelik vergi indirimleri. Son 40 yıldır tekrarlanan aynı teraneler. Bunlar yeni değil, son paket 40 yıldır uygulanan sermaye yanlısı programa sadakatin devam edileceğinin beyanıdır sadece. İstifa etmiş damat bakan bu “yeni” ekonomik paketlerden birini açıklarken bolca sırtır ve kalitesi düşük espriler yapardı; Erdoğan ise pek gergin görünüyordu. İşte yegane fark bu. Şimdi detaylara bakalım.

HEM KREDİ HEM DİSİPLİN OLMUYOR

Öncelikle sürekli aynı şeyi tekrarladıkları için biz de sürekli aynı soruyu sormadan edemiyoruz: Burjuvaziye bunca kredi ve vergi kıyağıyla bütçe disiplini ne

kadar uyumludur? Son 40 yıldır kapitalist devletimizin açmazı da budur. Pakette 850 bin küçük esnafa gelir vergisinden muafiyet getirilmiş. Bunun benzeri daha önce uygulanmıştı, çözüm değildir. Fakat esnafın şu anda temel sorunu maliyetlerini kısmak veya ertelemek değil ki; ortada talep yok.

‘BÜTÇE BİRLİĞİ’ DERKEN?

Ayrıca kamu ihalelerine ve kamu özel ortaklıklarına bir disiplin getirilecekmiş, bir de özel fonlar ortadan kaldırılarak bütçe birliği sağlanacakmış. Bu da yeni değil, hali hazırda 5018 No'lu yasa bunları öngörmüyor muydu? Bunlar yasada vardı, sorun uygulanmamaları idi. Peki neden bile isteye uygulanmıyorlardı? Döner sermayeli kurumlar kapatılacakmış, bu da yıllardır terennüm edilir. Üniversite hastanelerini yok etmenin bir yoludur bu.

ÖZEL SEKTÖR BORÇLANIR, HALK ÖDER

Kredi garanti fonu genişletilecek ve özel sektöre yeni finansman olanakları sağlanacakmış. Bu fonun ve bu türden

Dayanışma Meclisi üyesi Prof. Dr. Serdal Bahçe

uygulamaların burjuvazinin ekonomik maliyetlerini emekçilerin sırtına yıkmaya bir yolu olduğunu belirtelim. Hattı zatında bu da yeni bir adım değil. AKP özellikle 2009 sonrasında değişik isimler altında sürekli bu yola başvurmadı mı? Sonuç borçluluğu yüksek özel sektörün borçlarının önemli bir bölümünün toplum tarafından ödenmesi oldu.

ENFLASYONLA MÜCADELE DİYE DİYE...

Enflasyonla mücadele ise zaten her

olması, keyfi olmaktan uzak ve yeniden inşa edilmesi gerekiyor. Üçüncü olarak ise yürütme ve yasamayı tek elde toplayan mekanizma. Parlamenter sistemin rafa kaldırılması, tek insan yönetimi, keyfiliği beraberinde getiriyor. Baskıcı, otoriteryan anlayışın önü açılıyor. Ayrıştırıcı dil gide-rek daha da hakim hale geliyor.

GERÇEK SORUN DA YOK, GERÇEK ÇÖZÜM DE

Dördüncü ve son olarak ise ifade ve örgütlenme özgürlüğüne dair sorunlar... Örgütlenme özgürlüğünün önünü açmayan, bunu hangi somut uygulama ile gerçekleştireceğine dair tek bir satır yazmayan bir eylem planının temel hak ve özgürlükler

alanında karşılığı yoktur. Gerçek sorunlara, gerçek çözüm önerileri bulunmamaktadır. Başka pek çok başlık eklenebilir bunlara. Örneğin eylem planında aile içi ve kadına karşı şiddet başlıklarında somut gerçek çözüm önerileri bulunmuyor bana göre. 2020 yılında kadınları öldüren 293 failden yalnızca 66'sı tutuklu kalmış. Biz bu tablodan şunu anlıyoruz: İktidarın kadın cinayetleri konusunda bir cezasızlık politikası ve dili bulunuyor. Bu nasıl aşılr, aşılması için samimi bir çaba var mıdır, sorularına verdiğimiz yanıt ne yazık ki hayır.

Ortada bir çözümsüzlük tablosu var. Bunca sorun, adaletsizlik, hukuksuzluk

nasıl çözülecek?

Aslında biraz önce saydığımız yapısal problemler yıllar içinde oturmuş ve çözülmez noktaya AKP döneminde ulaşmış vaziyette. Sistemin kendisinden kaynaklanıyor. Bu yapısal sorunlara çözüm önerilerinin, gerçekte Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tarafından desteklenen "İnsan Hakları Eylem Planı'nın Uygulanmasını ve Raporlanmasını Destekleme Projesi"nin sonuç metni olan İnsan Hakları Eylem Planı'ndan çıkmasını beklemek aşırı naiflik olur zannımca. Temel hak ve özgürlükler alanındaki sorunların gerçek çözümünün ancak bu sistemin ve işleyişin yapısal problemlerinin çözümü ile mümkün olabileceği kanaatindeyim.

yeni paketin ve reform adımının amantüsüdür. Enflasyonla mücadele içinde doğduk, onunla yaşadık ve yaşıyoruz, görünen o ki onunla da öleceğiz.

Yine altını çizelim, enflasyonla mücadele katıksız bir sermaye programıdır. Nitekim işveren örgütleri her zamanki gibi özellikle bu adımı pek beğenmişler. Özü emekçilerin ve küçük üreticilerin gelirlerinin baskılanmasıdır. Ancak başka bir çözümsüzlüğe işaret etmektedir.

DEVLET ŞEMASI KAYBOLDU

Yeni kurumlar kurulacakmış. 15 Temmuz'dan sonra ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte kapitalist devletin kurumsal yapısıyla o kadar çok oynadılar ki şimdi devletin organizasyon şemasını eksiksiz çizebilecek bir tek kişi bile yoktur. Kurumsal bir kapitalist devlet yerine bir tür kabile devletiyle karşı karşıyayız. Yeni kurumlarla birlikte

sağlık türünden her türden hayati politika alanında Erdoğan ve yakın çevresi tek söz sahibi hale gelecektir. Hoş zaten öylediler ama...Bakanlıklar ve geniş kamu bürokrasisi giderek işlevsizleşmekte ve kapitalist devletin kendisi yok olmaktadır.

TEMEL EKSENLER İLE HEDEFLER UYUMSUZ

Gelelim Türkiye kapitalizminin ve Türkiyeli emekçilerin asli ve çözümsüz sorunlarına... Bunlara yönelik hiçbir önlem yoktur, hatta adları bile geçmemektedir. Örneğin Erdoğan paketin dört temel eksenini olarak şunları saymıştır; yatırım, üretim, istihdam ve ihracat.

Peki bütün temenniler içinde bu dördüne yönelik elle tutulur bir kelam var mıdır? Yoktur. Bu dört ekseninde Türkiye kapitalizminin ciddi yapısal sorunları vardır, ancak Cumhurbaşkanı'nın açıkladığı "yeni" ekonomik paket yeşil enerji-

den, dijitalleşmeden, yazılımcı ve donanımcı yetiştirmekten dem vurmaktadır. Ciddiyetsizliktir.

KEMER SIKMAYA DEVAM

Bir de 18 yaş altını bireysel emeklilik sistemi kapsamına almaktan ve genç kuşaklarda finansal okuryazarlığı arttırmaktan bahsedilmiştir. İlki sigorta ve finans kesiminin açlığını gidermeye ve emekçileri yeni bir zorunlu tasarruf cenderesine almaya yöneliktir.

İkincisinin neye yönelik olduğunu bile anlamadık. Yüksek işsizlik, yapısal dışa bağımlılık, emek gelirlerinin sürekli aşınması, yüksek hane ve firma borçluluğu, kur şoklarına karşı yapısal açıklık, yüksek düzeyde sefalet ve yoksulluk, kamu kaynaklarının burjuvaziye peşkeş çekilmesi; yeni pakette bunların esemesi okunmamıştır. "Ortada kuyu var, yandan geç" oynanmıştır.

— ● SAĞLIK 14 MART:

Emperyalist işgale karşı direnişin sembolü

“Sağlık haftası” Türkiye’nin büyük sağlıksızlık ortamında, hem sağlıkçılar hem tüm yurttaşlar için bir mücadele haftası olarak değerlendirilmeli. Sağlık hakkı için, eşitlik, özgürlük ve bağımsızlık için...

Ilk kez 1919 yılında kutlanmaya başlanan 14 Mart, emperyalist işgale karşı başkaldırı örneklerinden biridir.

İlk cerrahhane, Hekimbaşı Mustafa Behçet’in önerisiyle, 14 Mart 1827’de, Şehzadebaşı’daki Tulumbacıbaşı Konağı’nda “Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire” adıyla kurulur. Bu tarih ülkemizde çağdaş tıp eğitiminin başladığı gündür.

Kasım 1918’de İstanbul İngilizler tarafından işgal edilmiş ve limana yakın olduğu için dönemin Tıp Fakültesi “Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane” binası İngiliz İşgal Komutanlığı tarafından garnizon olarak kullanılmaya başlanmıştır. İngiliz İşgal Komutanlığı Tıbbiye öğrencilerinden üçten fazla kişinin toplanmasını yasaklar. İşgale karşı tıbbiye öğrencileri bir protes-

to gösterisi düzenlemeye karar verir.

İlk tıp okulunun açılış tarihini kutlayacaklarını gerekçe gösteren öğrenciler bunu bir işgal karşıtı protestoya çevirirler. Konferans salonunda düzenlenen törende bir konuşma yapan öğrencilerden Mahmut Necdet, törene gelen Kızılhaç yetkililerinin ve İngiliz işgal ordusu komutanının gözlerinin içine bakarak şunları söyler:

“İtiraf ediyoruz ki vatan, bilhassa onun kalbi, beyni olan İstanbul bu dakikada korkunç bir buhran geçiriyor. Ama korkmuyoruz... Buradayız, burada kalacağız... İstanbul bizimdir... Çünkü istiklâl buradadır...”

Aynı anda Tıbbiyeli Hikmet de, Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane’nin iki kulesi arasına büyük bir bayrak asar. Emperyalist

SAĞLIK EMEKÇİLERİ GEÇİM SIKINTISI İÇİNDE, BORÇLU VE ÜMİTSİZ

Genel Sağlık-İş Sendikası’nın 14 Mart dolayısıyla yayınladığı “Pandemi ve Sağlık Çalışanları: Durum, Sorun, Beklenti” başlıklı araştırma raporu, sağlık emekçilerinin güncel halini gözler önüne seriyor. Rapora göre sağlık emekçilerinin yüzde 70’inden fazlası gündelik yaşamını sürdürebilmek için borçlanmış durumda. Ezici bir çoğunluğu bu borçlanmayı bankalara yaparken, yüzde 15 kadarı da bu borçlanmanın bile yetmediği ve ek iş yapmak zorunda kaldığı bir geçim sıkıntısı içinde. Yine yüzde 60’ından fazlası siyasal baskı veya iş güvencesi olmaması nedeniyle işiyle ilgili gelecek kaygısı duyuyor. Sağlık emekçilerinin neredeyse tamamına yakını ise mesleki açıdan yaşadıkları ekonomik ve sosyal sorunların yakın bir gelecekte çözüleceğine dair umutsuzluk besliyor.

Bu tablo bu düzenin sağlık emekçileri için bittiğinin açık bir resmidir.

SAĞLIKTA ŞİDDET TESADÜF MÜ?

300’ün üzerinde sağlık emekçisinin hayatını kaybettiği, sağlık emekçileri için iş yaşıntısının adeta bir ölüm kalım mücadelesine evrildiği salgın döneminin fiziksel ve ruhsal ağırlığını taşımaya devam eden sağlık emekçileri, yüklerini daha da ağırlaştıran bir ekonomik ve siyasal baskıyla karşı karşıya. Bu baskının hafiflemesinin kolay bir yolu da yok. Emekçiler yakın geleceğe dair umutsuz. Çünkü sorunlarını ortaya çıkaran nedenler çok daha temelde ve bütünlüklü bir yaklaşımı gerektirecek ölçüde iç içe geçmiş durumda. Sağlık emekçileri arasındaki gelir adaletsizliği ve iş barışının bozulması performans sisteminden ayrı düşünülemez. Zira performans sistemi iş yükünü arttırmadan, sevk zincirini bozmadan, birinci basamak ortadan kaldırılmadan başarılamazdı. Yine hastalar doktor doktor gezme “özgürlüğü”ne rağmen şifa bulamazken, tüm bunlara itirazı “sağlıkta şiddet” olmadan bastıramazlardı. Kaldı ki ülkede emekçilere reva görülen yaşama ve çalışma şartları ortadayken, hemşire maaşının asgari ücrete denk gelmesi tesadüf olamazdı.

işgalciler eyleme müdahale eder. Böylece okulun kuruluş tarihi olan 14 Mart işgale karşı direnişle sembolleşir. İşgalden sonra ise kutlanmasına ara verilir.

1960’lı yıllarda Türkiye’de “sınıf mücadelesinin” yükselişe geçmesi, 1970’lerde bu mücadelenin meslek örgütlerini de etkilemesine neden olur. DİSK’in kuruluşu, 15 – 16 Haziran ayaklanması ve 12 Mart süreçleri hekimler arasında da sınıf bilincinin oluşmaya başlamasını sağlamış ve başta İstanbul olmak üzere Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde işçi sınıfının mücadelesinden etkilenen toplumcu hekimler meslek örgütlerinin yönetimlerine gelmiştir.

ROMANTİK MEKTUPLARINIZ SİZİN OLSUN

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 14 Mart Tıp Bayramı dolayısıyla sağlık emekçilerine bir mektup kaleme aldı. Dinsel bir romantizm içinde yazıldığı hissiyatı uyandıran mektubunda Bakan Koca, merhamet, iyilik, fedakarlık gibi kavramları kullanarak sağlık emekçilerinin vicdanlarına seslenmeyi deniyor. Fakat mektubunda kendisi için salgında hayatını kaybeden sağlık emekçilerinin hayatlarına bir “emanet şuuruyla” yaklaştığına dair en ufak vicdani belirti bulunmuyor. Demek ki bakan Koca’ya ve temsilcisi olduklarına sadece sağlık emekçilerinin vicdanlı olması yetiyor.

Vicdan önemlidir elbette, sağlık emekçilerinin de vicdanları insani erdemlerle donanmıştır. Fakat belki de tam da bu yüzden sağlık emekçileri kendilerine reva görülen yoksulluk sınırında bir geliri, çocuklarına dair taşıdıkları gelecek kaygısını, salgında insan yerine bile konmamayı, önlenebilir

bir durumdan her gün iş arkadaşlarının ölmesini, yöneticilerinden gördükleri baskı ve mobbingi, hizmet verdikleri halkın gün geçtikçe yoksulluğa sürüklenmesini vicdanlarına sığdıramıyorlardır.

SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN UYANIŞA İHTİYACI VAR

Bu 14 Mart’Ta sağlık emekçilerinin vicdanlarına seslenmek isteyen yalnızca bakan Koca değildi elbette. Bunu daha üsturuplu yapanların da sağlık emekçilerine giderek arabesk bir yakarı-şa dönüşen “ölüyoruz, bitiyoruz, tükeniyoruz” dan başka söyleyecek bir sözü bulunmuyor. Sağlık emekçilerinin ise 14 Mart’ın yurtsever ve emperyalizm karşıtı uyanışına yakışır bir şekilde bu kez eşitlikçiliği ve özgürlükçülüğü de içeren bir uyanışa ihtiyacı var. Tüm mektupçuları sırtından atabilmek için.

1976 yılından itibaren “sağlık haftası” olarak kutlanmaya başlanan 14 Mart, hekimlerin büyük çoğunluğunun balolarında kutladığı bir etkinlik iken, toplumcu hekimler bu günü ülkenin sağlık sorunlarını tartıştığı bir platforma dönüştürmüştür. Ancak 12 Eylül faşist darbesinin tabip odalarını kapatmasıyla, 14 Mart devlet erkânının katıldığı “resmi” kutlamalar halini almıştır.

12 Eylül’ün ardından ilerici hekimler yeniden tabip odalarında yönetime gelmeye başladığında, 14 Martlar yeni bir içerik kazanmıştır. Artık 14 Martlar, toplumcu hekimlerin ekonomik ve özlük hakları için mücadele günü haline gelmiştir.

Tüm bu tarihsel gelişim süreci, hem 14 Mart’ın, hem de hekimlerin toplumsal mücadelelerinin içeriğini ve anlamını, emperyalizm karşıtlığı ve yurtseverlik, cumhuriyet ve aydınlanmacılık gibi değerlere kopmaz bir şekilde bağlamıştır.

GÖRMEZDEN GELİNER YERLER: AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI MERKEZLERİ

Salgın döneminde de önemli hak gaspları yaşayan ağız ve diş sağlığı merkezi emekçilerinin güncel durumunu 14 Mart vesilesiyle hatırlatmak istedik.

Türkiye’nin dört bir yanına hizmet veren Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri (ADSM) ve hastanelerinin sağlık hizmeti sunumundaki vazgeçilmez yerlerine rağmen, buralarda çalışan sağlık emekçileri yeterince önemsenmemekten ve seslerini duyuramamaktan şikayetçi.

Salgının başından beri devam eden fiyasyon sürecinde çalışan diş hekimleri ve diş hastanesi çalışanları gün geçtikçe daha da tanımsızlaşan ve görevlendirme/ücretlendirme eşitsizliğini kanıksatan bir uygulamaya maruz bırakılıyor. Performans sistemine dayalı ücretlendirme salgın süresince hekimlere ölümü gösterip sıtmaya mec-

bur bırakmış durumda. Görevlendirmeler, ücret dağılımı adaletsizlik ile devam ediyor. Çoğu zaman gecikme ve anlaşılmayan kesintiler yaşanıyor. Şu an hekimler toplum ağız sağlığının uzun dönem aksamasına bağlı basınç ve şiddet altında çalışıyor. Hastalara yetişmek ve aksayan hizmeti telafi etmek için yıpranma, yorulma çok fazla ve buna rağmen hastalar yığılıyor.

Aşılamanın ve bağışıklığın artmaması durumunda, yani şu an yaşadığımız süreçte “Bulaş riskinin çok yüksek olduğu ağız ve diş hastanelerinde nasıl hizmet sunulacak?” güncelliğini koruyan bir soru. İhtiyaçlar sadece hekimlerin üzerine baskı uygulanarak giderilemeyecek boyutlarda ve performans sistemi denen uygulama ile şu an hekimler yoksulluk sınırı altında hizmet vermeye mecbur bırakılıyor. Bunların hiçbirisi kabul edilemez. 14 Mart ADSM emekçileri için bunları düşündürüyor.

EMPERYALİST SAVAŞ 2011'DE BAŞLAMIŞTI

Suriye halkının çalınan on yılı

ON YILIN SONUNDA:
BARİŞ İÇİN UMUT VAR MI?

TKP'nin 2019 sonunda yayımladığı Suriye'de Savaş adlı broşürde, barış için umudun koşulları şöyle dile getiriliyordu: Bölgemizdeki asıl güvenlik tehdidi NATO, ABD ve bunlarla işbirliği yapmakta ısrar eden güçlerdir. Suriye'de barış yalnızca bütün emperyalist ve işgalci güçler, bütün birlikleri ve paramiliter kuvvetleri ile birlikte uzaklaştırılmak suretiyle bu bölgeden çekildiğinde gerçekleşecektir. Emperyalist ülkelere ait, bölgedeki tüm yabancı üsler kapatılmalıdır. Açık ya da gizli, tüm emperyalist anlaşmalar feshedilmelidir. Varlıkların kamulaştırılmasına ve merkezi planlamaya dayanan eşitlikçi bir sistem kurulmalıdır. Suriye'de barışın, herhangi bir etnik ya da dinî grubun diğerleri üzerinde herhangi bir üstünlüğüne yer tanımayan laik bir temelde kurulması gerekliliği aynı derecede hayattır. Suriye'nin geleceğine yalnızca Suriye halkı karar verebilir ve bu hak sadece onlara aittir. On yıllık savaşın sonunda bize düşen, bu hakkı ve halkların kardeşliğini sonuna kadar savunmaktır.

Suriye'de emperyalist savaşın başlamasından bu yana on yıl geçti. Savaşın sorumluları bu büyük yıkımı hâlâ bir "iç savaş", mezhepler çatışması, bir grup ılımlının başlattığı isyan vb. olarak nitelendirme yüzölçümünü gösterebiliyor.

Oysa savaşa savaş demek için on yıl beklememiz gerekmiyor. Altı milyonun üzerinde Suriyeli bu on yıl boyunca ülkesini terk etmek zorunda kaldı. Yüzbinlercesi hayatını kaybetti. Hayatta kalanlar kendi ülkelerinde ve göçmen olarak bulundukları diğer ülkelerde ayakta durabilmenin mücadelesini vermeye devam ediyor. Bu bazen yaşam ve ölüm arasında bir mücadele oluyor, bazen hiç tanımadığı birinin ikinci, üçüncü eşi olmama, bazen de patronun elinde kalan üç aylık, altı aylık emeğini alma mücadelesi... En az üç buçuk milyonu Türkiye'de bulunan Suriyeli mülteciler yıllardır "medeni Batı" için bir pazarlık konusu.

ABD'nin Demokrat Başkanı Obama döneminde başlayan emperyalist müdahale, dış politika söz konusu olduğunda demokrat/cumhuriyetçi liderliğin pek de fark etmediğini açıkça ortaya koydu. Irak Savaşı'nı bitirme vaadiyle göreve gelen siyahi başkan sekiz yılın sonunda görevinden ayrılırken "Kendimi Suriye'deki enkaz için biraz sorumlu görüyorum" deme cüretini sergileyebilmişti. 2016'da Suriye'deki savaşta ölenlerin sayısının en az dört yüz bin olduğundan söz ediliyordu. Yalnızca

Suriye topraklarındaki sıcak çatışmalarla, emperyalistlerin taşeronu cihatçı milislerin yaptığı katliamlarla değil, ülkeye dönük ekonomik, finansal, hukuki yaptırımlarla da Suriye devleti boğulmaya çalışıldı. On yılın sonunda, birkaç gün önce, Esmâ Esad'a İngiliz makamları tarafından soruşturma bile açılabilirdi! Tüm dünyanın gözünün içine baka baka yalanlar söylendi, Suriye devletinin halka karşı kimyasal silah kullandığı yalanı kimyasal silah bunların başında geliyordu. Gerçekler ortaya çıkarıldığında açıklama yapmaya lüzum bile görülmedi.

TÜRKİYE'NİN EVLATLARI SURIYE'DE YAŞAMINI YİTİRDİ, SURIYELİ MİLYONLAR TÜRKİYE'DE YAŞAM MÜCADELESİ VERİYOR

Türkiye'de ise iktidar, Suriye'nin toprak bütünlüğüne ve egemenlik haklarına karşı yapılan saldırılarda hep başrolü oynayan aktörlerden biri oldu. Ümmetçi, geric, faydacı bir politika olan Yeni Osmanlıcılık, iktidarın Suriye üzerine bir akbaba gibi çökmesine de vesile oldu. Türkiye kendi evlatlarını Suriye topraklarında kaybetti, iktidarın müttefik ilan ettiği islamcı çeteler Suriye yurttaşlarına ateş açtı.

Bu on yılın sonunda, Suriye halkının Türkiyeli emekçileri hâlâ düşman görmüyor olması, insanlığın ortak mirasının savaşlarla bile yok edilemeyeceğinin göstergesidir. Egemen sınıf boyun eğdirmeyi geçici süreliğine başarmış olsa da, emekçilerin düşman-

larını öyle ya da böyle iyi tanıyor olabilmesindendir bu. Ancak Türkiye halkının Suriye halkına dostluğunu gerçekten gösterebilmesi için bu savaş suçlusu yağmacı iktidarı başından def etmesi gerekiyor. Suriye'nin kuzeyinde silahlı çatışmalarla açtığı alana kimseye hesap verme yükümlülüğü hissetmeden ve göstere göstere yerleşen, vali atayan, polis atayan, parasını dolaşıma sokan, inşaat ve ticaret yapan, fakülte açan, yani adeta başka bir devletin resmi sınırları içinde kendi devletini kuran; ama lafta "toprak bütünlüğüne saygılı" bir iktidardan söz ediyoruz. İçeride olduğu gibi dışarıda da, söyledikleri yalanlara kendileri bile inanmıyor!

2021'in ilk ayları geride kaldı. Bu süreçte içinde AKP iktidarı, çözülmekte olan otoritesini toparlamak için hukukta, ekonomide ve dış politikada kendince "reform" adı verdiği birtakım adımlar atacağını duyurdu. Bu adımlar arasında rabia naraları eşliğine kanlı bıçaklı konuma geldiği Mısır ile normalleşmek, örtülü ilişkilerini sürdürdüğü İsrail ile daha açıktan ilişki kurmak, Suudi monarşisini kardeş ülke ilan etmek de var. Suriye'ye dönük emperyalist müdahalede suç ortağı olduğu Avrupa Birliği ile arasını düzeltmek için hızlı bir şekilde ağız değiştirildi, diyalog çağrıları yapıldı. Bu tehlikeli ortaklığın Avrupa, Türkiye ve Ortadoğu halkları için şimdiye kadar bir yarar sağladığını görmedik. Türkiye burjuvazisinin dış politikası ise yurttan ve dünyada barış çizgisini terk edeli çok oldu.

Pandemi dönemindeki sorunlar ve krizler halkın sırtında

Tüketici Hakları Derneği Genel Başkanı ve Dayanışma Meclisi üyesi Turhan Çakar, ülkemizde bir yılını dolduran COVID-19 pandemisine eşlik eden fırsatçılıkları ve suistimalleri ele aldı.

Yaşamakta olduğumuz pandemi dönemi, tüm dünyada ve ülkemizde son yüzyılın en önemli sağlık sorunlarından birisidir. Zaten 2018 yılından beri ekonomik krizde olan Türkiye'nin pandeminin de etkisiyle yaşadığı kriz daha da büyümüş ve toplumsal yıkıma dönüşmüştür.

Pandemi döneminde sigortasız çalışan insanların önemli bir kesimi işten atılmıştır. Sosyal güvenceyle çalışan emekçi-

lerin bir kesimine de ücretsiz izin verilmiştir. Zaten, var olan işsizlik, yoğunlaşan ekonomik kriz ve emekçilerin işten atılmasıyla birlikte on milyonun üzerine çıkmıştır.

Pandemiyle birlikte büyüyen ekonomik krizin de etkisiyle açlık ve yoksulluk patlamıştır. Bunun sonucunda da aile dramları artış göstermiştir. Özellikle de ekonomik çaresizlik, işten atılma, geçim derdi, açlık gibi nedenlerden dolayı intihar edenlerin sayısında artış olmuştur.

Tüketici Hakları Derneği Genel Başkanı ve Dayanışma Meclisi üyesi Turhan Çakar

COVID-19 DIŞI HASTALIKLARA YÜZDE 200 ZAM

Pandemi nedeniyle devlet hastanelerinin dolu olması; kalp, şeker, hipertansiyon ve böbrek yetmezliği olan hastaları ise zorunlu olarak özel hastanelere gitmek zorunda bırakmıştır. Zarar eden özel hastaneler zararlarını COVID-19 dışındaki hastalara yüzde 200 zam yaparak karşılamaya çalıştı ve çalışmaktadırlar. Özel hastaneler pandemiye fırsatı çevirerek bir ahlaksızlık örneği göstermektedirler.

Covid-19 dışındaki riskli hastalıklar için neyin nasıl yapılacağı hakkında merkezi yönetim ya da Sağlık Bakanlığı'nın bir politikasının, bir planlamasının olmaması nedeniyle yaşlı hastalar, gebeler, hematoloji-onkoloji hastaları ile kalp, şeker, hipertansiyon, böbrek, KOAH gibi kronik hastalığı olanlar, acil ameliyat olması gerekenler özel sağlık kurumlarına gitmek zorunda bırakılmışlardır. Özellikle de bu konuda ekonomik yönden çaresiz olanların durumu çok vahimdir.

Cumhurbaşkanının 13 Nisan 2020 tarihli Kararının uygulanması için Sağlık Bakanlığının 25 Haziran 2020 tarihli Genelgesine göre, ani gelişen hastalık, kaza, yaralanma gibi acil hal tanımı kapsamında

olan, olayın meydana gelmesini takip eden ilk 24 saat içerisinde tıbbi müdahale gerektiren durumlarda hastanın sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın kamu ya da özel hastanelerde yapılacak olan test, tanı, tedavi ve tedavi sürecinde kullanılacak olan ilaç, kit ve kişisel koruyucu ekipmanların ücretsiz olmasına rağmen özel hastaneler bu genelgeye uymamaktadır.

Kamu hastanelerin kapatılarak şehir hastanelerinin açılması, ekonomik olarak zayıf durumda olan yurttaşların çok uzak olan şehir hastanelerine gidip gelmek zorunda bırakılmaları önemli bir sorun oluşturmaktadır. Bununla birlikte, kamu hastanelerinin kapatılması pandemi döneminde sağlık hizmetlerinin aksamasına, COVID-19 dışı hastaların güvenli biçimde tedavi olamamasına neden olmuştur.

Ayrıca, şehir hastanelerine devlet 25 yıl boyunca 81 milyar 200 milyon TL ödeme yapacaktır. Bu yük, aç, işsiz ve yoksul halkın sırtına yüklenecektir. Şehir hastanelerinin kira ve gelir garantilerinin döviz kurunun da artmasıyla ülke bütçesi ipotek altına alınmıştır.

VELİLERE GERİ ÖDEME YAPILMADI

Pandemi öncesi özel eğitim kurumlarıyla yapılan sözleşmeye göre, eğitimin yüz yüze yapılması için ücret ödenmiştir. Ancak, pandemi döneminde yapılan uzaktan eğitim sözleşme koşullarına uygun olmadığından belli bir ücretin velilere geri ödenmesi gerektiği halde bu yapılmamıştır. Burada da özel eğitim kurumlarının fırsatçılığı ve eğitimi bir rant aracı olarak kullandığı görülmektedir.

PANDEMİ BİTMEDEN OTOBÜSLER KALABALIKLAŞTI

Diğer taraftan, şehirler arası toplu taşımadaki yüzde elli sınırlamanın kaldırılması pandemi döneminde COVID-19 vakalarının daha da artmasına neden olabilecektir.

Ekonomik yönden zayıf durumdaki işsiz, yoksul ve çaresiz bırakılan halkın, tüketicilerin, emekçilerin aleyhine olan, sermayenin lehine olan mevcut uygulamalar ve düzenlemeler yaşanan sorunların daha da büyümesine, toplumun ezici çoğunluğunun mağduriyetinin artmasına neden olacaktır. Görüyoruz ve anlıyoruz ki, ülkeyi ve toplumu bu duruma düşüren kapitalizmi ve neoliberalizmi toplumcu bir düzenle değiştirmek zorundayız.

● SEMT EVİ

Malatya'da emek ve aydınlık mücadelesi

Malatya gericilikle çevrelenmiş gibi dursa da ilerici bir damarını hep korumuş, bölgenin önemli merkezlerinden biri. İşçi sınıfının gündemleri ise ülkenin geri kalanından pek farklı değil.

Emek mücadelesini örmek, gericiliğe karşı aydınlanmanın bayrağını yükseltmek için uğraşan Malatyalılara kulak verdik bu hafta. Güvencesiz çalışmayı, uzun mesailer, işsizliği de konuştuk, bunlarla nasıl mücadele edileceğini de...

Malatya'da yaşayan emekçilerin,

gençlerin, öğrencilerin gündeminde neler var?

Pınar: Malatya Doğu Anadolu Bölgesi'nin önemli merkezlerinden bir tanesi. Bölgedeki diğer illerle kıyasladığımızda hem tarımsal üretim hem sanayi açısından daha iyi durumda. Ama bu iyilik yanıltmasın. Aslında bölge bu anlamda oldukça geri kalmış denebilir. Sanayi

üretimi tarıma göre ikinci planda. Malatya'da daha çok büyük şirketler için fason üretim yapan taşeron firmalar var, hatta merdiven altı diyebileceğimiz üretim merkezleri var. Tabii bu durum güvencesiz çalışmayı da beraberinde getiriyor.

Tarımsal üretim alanları parçalı, miras yoluyla bölünen araziler, daha çok aile içi emek kullanılıyor. Ama mevsimlik tarım işçiliği de hem çevre kentlerden gelenler için hem de Malatyalılar için önemli bir geçim kaynağı. Saydığımız tüm bu iş kollarında güvencesizlik çok yoğun, bu da mücadeleye olan ihtiyacın bir göstergesi.

BİR SEMT EVİMİZ OLSUN İSTİYORUZ

Malatya'da öğrenciler açısından durum nasıl?

Esma: Liseliler açısından durum hiç iyi değil. Okullarımız neredeyse bir yıldır kapalı, interneti, bilgisayarı olmadığı için çevrimiçi eğitimlere katılamayan bir sürü arkadaşımız var. Katılabilenlerin ne kadar verim alabildiği de tartışmalı. Boyun Eğme'lerde başka kentlerdeki semt evleriyle ilgili yazıları okuyoruz, biz de bir semt evimiz olsun çok istiyoruz. Hem derslerimize sunacağı katkılar için hem de yaşadığımız tüm bu sorunlarda yalnız olmadığımızı bilip daha güçlü

hareket edebileceğimizi düşündüğüm için. Semt evlerinde bizi anlayan insanlar ile hareket etmek bizi olumlu etkileyecektir.

Serkan: Ben de üniversite öğrencisiyim, tıp fakültesinde okuyorum. Bizim okulumuz da pandemi sürecinde oldukça kötü bir performans gösterdi. Birçok üniversitede eğitim ve sınavlar uzaktan sürerken bizim üniversitemizde eğitim uzaktan sürdü; ancak sınavları yüz yüze yapmayı tercih ettiler. Eğitime ulaşmak açısından bu kadar eşitsizliğin olduğu bir yerde elbette eğitimin gerekli tüm önlemler alınarak yüz yüze yapılmasını tercih

ederdik; ama bu önlemlerin hiçbirini almayıp keyfi bir uygulamaya gitmiş olmaları çok fazla tepki çekti. Tek sorun pandemi değil elbette. Geçtiğimiz yıllarda da günümüzde de hocaların baskısından kaynaklı intihar eden, intiharı bir seçenek olan gören arkadaşlarımız olduğunu biliyoruz. Tüm bu durumlar bir mücadele başlığı ve mücadele için gerekli sesin çok kısık çıktığı kentimizde bir fiziki mekana ihtiyacımız olduğu çok açık. Kentin yapısı gereği oturup sohbet edebileceğimiz, sorunlarımızı konuşabileceğimiz alanlar bulmakta çok zorlanıyoruz.

MEVSİMLİK İŞÇİLER KAYISI HASADINDA SİGORTASIZ ÇALIŞTIRILIYOR

Ferhat: Hizmet sektörü de oldukça yaygın. Kentte üç alışveriş merkezi var, özel eğitim kurumları oldukça fazla. Buralarda çalışan emekçiler açısından da güvencesizlik kural haline gelmiş durumda ne yazık ki. Malatya'da özel okulda çalışan biri olarak özellikle pandemi döneminde tüm özel okul çalışanlarının çok zor günler geçirdiğini biliyorum. Özel okullarda zaten haftada 40-45 saat derse giren öğretmenler asgari ücretle çalışırken, pandemi döneminde tamamen işsiz kaldılar ve çoğu arkadaşımız kısa çalışma ödeneğini dahi alamadı.

Bunların yanında Malatya'da gözlemlediğim en büyük sorun örgütsüzlük. Burda özellikle mevsimlik işçiler kayısı hasadı zamanı sigortasız ve ucuza çalıştırılıyorlar. Kadın ve çocuk işçiler de en çok emeği sömürülenler oluyor.

Malatya'da sanayide küçümsenmeyecek sayıda işçi var ve burada da aynı şekilde yoğun mesai saatleri boyunca çalışıyorlar. Büyük fabrikalarda kadın ve çocuk işçiler sigortasız bir şekilde ve asgari ücretin altında çalıştırılıyorlar.

GERİCİLİĞE GEÇİT VERMEYECEĞİZ

Semt evi açmak gibi bir planınız var, neden Paşaköşkü? Burada semt evi nasıl bir ihtiyaca karşılık gelecek sizce?

Kasım: Merkez üssü Malatya'nın ilçesi Pütürge olan ve bölgeyi etkileyen bir deprem oldu geçtiğimiz yıl hatırlarsınız. Birçok ev hasar gördü, kışın ortasında insanlar çok zor durumda kaldı. Bölgemiz deprem bölgesi ve çok sık deprem oluyor. Ama geçtiğimiz deprem deneyimlerine baktığımızda görüyoruz ki hem deprem anında hem sonrasında insanlar kaderleriyle başbaşa bırakılıyor. Kamu kurumları AKP'nin arka bahçesi olarak çalıştığı için insanlara ulaştırılacak battaniye bile buralardan belirleniyor. Deprem sonrasında artan kira fiyatları kimsenin umurunda olmuyor, insanlar ev kiralardan korktukları için hasarlı evlerinde oturmak zorunda kalıyor.

Basından hatırlarsınız, geçtiğimiz aylarda belediye çalışanı bir işçi mobbing yüzünden intihara kalkıştı. Gerçi sonrasında öyle olmadığını söyledi ama... Yine geçtiğimiz yıl bir yurttaş Malatya Valiliği önünde kendini yakmıştı "Çocuklarım aç" diyerek. Tüm bunları alt alta yazınca mücadeleden başka bir seçenek gelmiyor benim aklıma. Semt evleri de bu mücadelenin en önemli araçlarından bir tanesi. Dayanışmayı yeniden hatırlamak, mücadeleyi öğrenmek için önemli bir ihtiyaç bence.

Mihriban: Paşaköşkü Malatya'nın emekçi bir semti aynı zamanda ağırlıklı olarak sol duyarlılığı olan insanların yaşadığı bir yer. Biz düzenli olarak Boyun Eğme dergisini ulaştırıyoruz burada insanlara. Oldukça iyi tepkiler alıyoruz, burada yaşayan ve semt evindeki yürüteceğimiz mücadeleye omuz verecek olan çok fazla dost biriktirdik. Hatta bizimle birlikte mekân bakmaya başladılar bile. Ben de burada yaşıyorum. Mahalleyi, mahallenin ihtiyaçlarını

yakından gözlemleme fırsatı buluyorum.

Malatya'nın geneline baktığımızda muhafazakâr bir kent olduğunu söylemek mümkün, tabi bunun en önemli sebebi tüm bu gerici yapıların ciddi maddi desteklerle besleniyor oluşu. Çok fazla cemaat, tarikat örgütlenmesi var mahallelerde. Okullar kapalıyken bu cemaatlerin kuran kursları açıldı. Kimisi bilinçli yolluyor çocuğunu buralara; ama kimisi de var ki gerçekten başka seçeneği yok. Dolayısıyla her alanda önümüze dinci gericilik çıkıyor. Hedeflediğimiz semt evi bir nebze olsun civarında bulunan insanları bu açıdan rahatlatacak, çocuklarına kuran kurslarından başka alternatifler sunabilecek. Kültür-sanat faaliyetleri, spor, bilim, siyaset ile gündemden uzaklaşmayacakları, sorgulayacakları bir ortam yaratacağız hep birlikte. Bizler bunun için elimizden geleni yapıyoruz, yapacağız. Gericiliğe geçit vermeyeceğiz!

Güngör: Ben de şantiyede yaşayan, çalışan bir inşaat işçiyim. Ülkenin birçok yerinde olduğu gibi Malatya'da da çok fazla inşaat var. Biz iş cinayetlerinde hayatımızı kaybediyoruz, kaza yerine cinayet dedim çünkü patronun kârı bizim yaşamımızdan öncelikli olduğu için çoğu zaman göz göre göre ölüyoruz.

Yattığımız şantiyelerde ısıtma güvenli olmaması için yanarak ya da yük taşımak için olan bir asansöre doldurulup otuzuncu kattan yere düşerek hayatımızı kaybediyoruz.

Ama baktığımızda bir çoğumuz örgütsüzüz. Çünkü bir altı ay Malatya'da çalışıyoruz başka altı ay başka bir yerdeyiz. Ben kendi adıma yoldaşlarımın, semt evlerinin olduğu her yerde kendimi evimde hissediyorum. İşçi sınıfının örgütlülüğünü arttırabilmek için burada da elimizden geleni yapmamız gerektiğini düşünüyorum.

BİRLİK SENDİKASI İLK GENEL KURULUNU TOPLUYOR

Geçtiğimiz yılın sonbaharında kurulan Birlik Sendikası ilk olağan genel kurulunu yapmaya hazırlanıyor. Sendikanın bugüne kadar yürüttüğü çalışmaları ve kuruluşundan sonra yapacağı ilk genel kurula nasıl hazırlandığını sendikanın kurucu genel başkanı Zehra Güner Karaoğlu ile konuştuk.

Merhaba. Sendikanın kuruluşu da ilk genel kurulu da pandemi koşullarına rastladı. Eminiz pek çok zorlukla karşı karşıya kaldınız. Genel kurul hazırlıklarını nasıl etkiliyor bu ortam?

Evet, kuruluşumuzun üzerinden çok fazla zaman geçmedi ve ilk olağan genel kurulumuzu 3 Nisan 2021 tarihinde topluyoruz. Bu üçüncü kez aldığımız genel kurul kararı. Diğer ikisini salgın yasakları nedeniyle yasa gereği ertelemek zorunda kaldık. Sendikaların genel kurullarına da yasak getirilmişti hatırlarsanız. 1 Mart'ta bu kısıtlama kalkınca hemen genel kurul kararımızı aldık. Aslına bakarsanız yine de büyük bir belirsizlik ortamında genel kurul kararı aldık. Hafta sonu yasasının yeniden gündeme gelmesi durumunda bir kez daha ertelemek zorunda kalabileceğimiz bir durum söz konusu. Salgın hastalık yönetiminin belirsizliği malum. Her an her şey değişebiliyor, ancak biz tüm hazırlıklarımızı bu hafta sonu için yapıyoruz. Genel kurulumuzu yapıp yola daha güçlü devam etmek istiyoruz.

Az önce söylediğim gibi, yeni yasalar gelmezse genel kurul toplantımızı 3 Nisan 2021 günü gerçekleştiriyoruz.

Genel kurul toplantısını salgın hastalık daha hafiflediğinde ya da risk faktörünün bu kadar yüksek olmadığı günlerde neden yapmıyorsunuz?

Bu haklı bir soru ancak, yasal zorunluluklarımız var. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasası'na göre, kuruluşu yaptıktan sonra altı ay içerisinde ilk genel kurul toplantımızı yapmamız gerekiyor. Tarih konusunda bizi yasanın bu hükmü belirliyor. Ayrıca artık görev alacak yeni

yönetim kurulunun hızla çalışmaya başlamasına ihtiyacımız var. Sendikamız böylece kuruluş dönemini geride bırakacak. Buna ihtiyacımız var.

Birlik Sendikası çalışmaları hakkında bilgi verebilir misiniz?

Kuruluşumuzdan genel kurul kararı aldığımız tarihe kadar yaptığımız çalışmaların yer aldığı bir rapor hazırladık ve genel kuruldan 15 gün önce üyelerimize gönderdik. Ayrıca hem çalışma raporunu hem de hesap denetim raporunu sendikamızın web sitesinde ilan ettik.

Sendikamızı kurarken de ilan etmiştik: "İşçiler, emekçiler patronlar karşısında yalnız kalmayacak" demiştik. Örgütlenme çalışmalarımıza paralel olarak eğitim çalışmalarımıza başladık. Açıkladığımız örgütlenme alanlarına yenileri eklendi. Müzik emekçileri ve A101 işçileri örgütlenmesi buna örnektir. Henüz açıklamadığımız ancak çalışmalarını yürüttüğümüz başka alanlar da var. Genel kurul sonrasına hazırlık yapıyoruz.

İLK ŞUBE KURULUŞU YAKINDA

Bazı örgütlenme alanlarında örgütlenme sayıları şube kurmaya yetecek düzeye

geliyor. Yakın bir sürede sendikamızın ilk şube kuruluşunu gerçekleştirebileceğimizi düşünüyorum.

Ayrıca çalışmalarımızın yoğunlaştığı, üye kaydında öne çıkan bazı il ve bölgelere temsilci atama gündemlerimiz var.

Tüm bu örgütlenme-yapılanma çalışmalarımıza üyelerimizin ve ülkemizdeki işçi ve emekçilerin haklarını korumak için yaptığımız çalışmalar eşlik ediyor. Broşürler, eylem ve dayanışma ziyaretleri...

Yapılanma çalışmalarımızın en önemlilerinden biri, üye kayıt programımız oldu. Üye kayıt programımız, gönüllü yazılımcı üye ve dostlarımız tarafından yazıldı. Bu ay kullanmaya başlayacağız. Ayrıca internet sitemiz de aynı şekilde gönüllü katkılarla oluşturuldu.

Müzik emekçileri örgütlenmemiz çok yeni ve emekçilerin çalışma yaşamından kaynaklanan haklarını almaları için çalışmaya başladık. Müzik emekçilerine güçlü bir çağrı yaptık, "gelin birlikte mücadele edelim" dedik. Bu çağrımıza yanıt veren müzik emekçileri oldu. Pandemi döneminde işsiz kalmaları, sigortasız olmaları nedeniyle daha fazla kayıpları oldu müzik emekçilerinin. Dayanışmayı nasıl yapabiliriz derken sendikamızı Haluk Levent aradı ve sendikalı olan müzik emekçileri ile dayanışmak istediğini iletti. Görüşmelere ve bu konuda çalışmaya başladık. Sendikamız üyesi müzik emekçilerine bu dayanışmanın ulaştırılması için çalışıyoruz.

Sendikamızın gelirleri, üyelerimizin aidatları ve sendikamızla dayanışma gösteren dostlarımızın bağışlarından oluşuyor. Ne yazık ki aidat gelirlerimiz çok düşük. Aidat ödeyen üye sayımız fazla değil. Önümüzdeki dönem bu konuda bir sistem oluşturmamız gerekiyor. Aidat gelirimiz olmazsa sendika faaliyetlerimiz sekteye uğrayacaktır. Bu konuda üyelerimizle daha güçlü bir iletişim kuracağız.

Birlik Sendikası önümüzdeki dönemi nasıl değerlendiriyor?

Sendikal çalışma (örgütlenme, eğitim, toplu görüşme vb.) ülkemiz ekonomisi ve siyaseti ile yakından ilişkili. Emekçilerin itildiği yoksullaşma, yalnızlık, haklarının ellerinden alınması, güvencesiz çalışma, esnek çalışma gibi bütün başlıklar ekonomik ve siyasi gelişmelerle ilgili. AKP, her dönem olduğu gibi pandemi döneminde de sermaye çevrelerini, patronları düşünerek önlemler aldı. Pek çok paket açıklandı. Öncekilerde de son açıklanan ekonomi paketinde de işçiler, emekçiler için yaşamlarını sürdürmelerini sağlayacak bir destekten söz etmek mümkün değil. Bu durum sürpriz değil elbette.

PE AĞI UZAKTAN ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ'NE KARŞI EYLEM YAPTI

Geçtiğimiz günlerde Uzaktan Çalışma Yönetmeliği Resmi Gazete'de yayınlandı. Yönetmelik inisiyatifi emekçiler aleyhine tamamen patronlara bırakırken fazla mesainin sınırlarını bulanıklaştırıyor, esnek çalışmayı resmileştiriyor. Yönetmelikle iletişim, denetleme gibi başlıklarda boşluklar bırakılarak işçilerin önümüzdeki dönem kameralarla izlenmesi dahi fiilen serbest bırakılıyor.

Yönetmeliğin Resmi Gazete'de yayınlanmasının ardından Patronların Ensesindeyiz Banka ve Yazılım Emekçileri Dayanışma Ağları ve Birlik Sendikası'ndan eylem çağrısı yapıldı. 13 Mart Cumartesi günü saat 18.30'da Beşiktaş Meydanı'nda toplanan uzaktan çalışan emekçiler taleplerinin de yer aldığı bir açıklamayla eylem yaptı. Eylemde yazılım, bilişim, teknopark, banka, çağrı merkezi emekçileri Birlik Sendikası'na üye olmaya çağırıldı.

PE BANKA VE YAZILIM EMEKÇİLERİ DAYANIŞMA AĞLARI TALEP EDİYOR

- 8 saatlik iş günü emekçilerin tarihsel kazanımıdır. Uzaktan ya da iş yerlerinde çalışırken gasp edilemez. Öğle yemeği ve molalar haktır, uzaktan çalışma bahanesiyle bunlar yok sayılmaz.

- Uzaktan çalışmalarda, haftalık 45 saati aşan çalışmalar fazla çalışma sayılır. Fazla çalışmalarda yasalara göre; fazla çalışma için saat ücretinin en az yüzde 50 fazlası ödenmelidir. Fazla mesai

ödemelerimizi talep ediyoruz.

- Mesai saatleri dışında mümkün olan tüm iletişim kanallarından ulaşılamaz olma hakkımız bulunmaktadır. 8 saatlik günlük mesai saatleri dışında işle ilgili ulaşılabilir olunmasını içeren her tür çalışma fazla mesaiden sayılmalı ve ilgili çalışma süresi ücretlere eklenmelidir. Bunun aksi anlamına gelen esnek çalışma koşullarını kabul etmiyoruz.

- Evden çalışma gerekçesiyle ücretlerin kesintili veya düzensiz ödenmesini, evden çalıştığımız için prim gibi ücrete ek kalemlerin kesilmesini kabul etmiyoruz. Ayrıca evde çalışırken kullandığımız elektrik, internet gibi masraflarımız ya da iş için gerekli tüm araçlar patronlar tarafından karşılanmalıdır.

- Ekran takibi ve gözetlenmesi ya da kamera açma zorunluluğu gibi özel hayatın gizliliğini ihlal eden tüm uygulamalar yasaklanmalıdır.

- Çalışanların evde olması gerekçe gösterilerek kreş ya da çocuk bakımı yardımları kesilemez. Evden çalışan ebeveynlerin çocuk bakımı için kreş tahsis edilmeli ya da çocuk bakımı hizmetleri için ek ücret sağlanmalıdır.

- İş yerinde psikolojik taciz ve sistematik baskı uygulamaları durumunda çalışan beyanının esas alınacağı iş sözleşmelerine eklenmelidir. Her mobbing beyanı için çalışanlarca seçilmiş bir heyetçe durumun denetlenmesi sağlanmalıdır.

MÜCADELE, BİRLİK VE DAYANIŞMA... BİZİ ANLATIYOR

Öte yandan salgın hastalığa karşı alınması gereken önlemler, işçiler söz konusu olduğunda gündeme dahi gelmedi. Aksine il hıfzıssıhha kurul kararıyla işyerlerinin sağlıklı koşullara sahip olduğu raporlanarak işçilerin çalışmama hakkı ellerinden alındı. Yaşamak için çalışmak zorunda olan milyonlar hastalanmayı aç kalmaya tercih etmek zorunda bırakıldı. Hastalık, yoksulluk, açlık, işsizlik... Milyonlar bu sorunlarla baş etmeye çalışırken, Birlik Sendikası'nın üzerine düşen görev bellidir. Birlik Sendikası, sınıf sendikacılığı ilkelerini yaşama geçirmek için yola çıktı. Patronlara karşı işçileri yalnız bırakmayacağız. Mücadele, birlik ve dayanışma... bizi anlatıyor. Gücümüzü işçilerin birliğinden alıyoruz. Yapa-

cak çok işimiz var. Önümüzdeki döneme hazırlanıyoruz. Çok büyük bir mücadele bizi bekliyor. Bu mücadelede kararlı bir şekilde yolumuza devam edeceğiz.

Genel kurulumuz bu kararlılığı ortaya koyacak; önümüzdeki dönem yürüteceğimiz çalışmaları karar altına alacağız. Genel kurulumuz bizi güçlendirecek, üyelerimizle aldığımız kararlar sendikamıza güç katacak.

Genel kurul gündemimizde önümüzdeki dönem için alacağımız kararlar, tüzük değişikliği ve seçim var. Yönetim, denetleme ve disiplin kurullarımızı seçeceğiz. Alacağımız kararlar ve seçeceğimiz kurullar ile önümüzdeki dönemi kucaklayacak, mücadele kararlılığımızı güçlendireceğiz. Birlik Sendikası bugün geldiği yeri daha da ileriye götürecek, işçi ve emekçilerin haklarında daha büyük kazanımlar elde edecektir.

CARREFOUR İŞÇİLERİ MOBBİNGE, DÜŞÜK ÜCRETLERE KARŞI PE'DE BİR ARAYA GELİYOR!

Türkiye'de bulunan yüzlerce Carrefour mağazasında binlerce işçi düşük ücretlerle ağır mobbing altında çalışıyor.

İşçilerin rahatsız oldukları çeşitli başlıklarla Patronların Ensesindeyiz Ağı'na ulaşmasıyla birlikte pek çok Carrefour işçisi bir araya geldi. Çok sayıda mağazadan katılımın olduğu ilk toplantıda işçiler neredeyse bütün mağazalarda ortak olan sorunları hep birlikte tartışma fırsatı buldu. Gerçekleşen ikinci toplantıda PE avukatları ile bir araya gelen işçiler kendi haklarını ve patronun yasal sınırlarını değerlendirdi. Yapılan son toplantıda ise sorunlarda ve mücadele yönteminde ortaklaşan işçiler PE Carrefour Emekçileri Dayanışma Ağı'nı kurdu.

2021'in başından bu yana yetkili sendika ile şirket yönetiminin TİS görüşmelerinde sonuca varılamazken işçiler hem patronların hem de sendikanın tekliflerini kabul etmiyor. PE Carrefour Emekçileri Dayanışma Ağı ile birlikte hem mevcut sözleşmeyi hem de teklif edilen şartları değerlendiren iki Carrefour emekçisi ile çalışma şartlarını ve TİS sürecini değerlendirdik.

“TOPLU İŞ SÖZLEŞME SÜRECİNİ PE İLE ÖĞRENDİM”

Öncelikle Carrefour'da mevcut çalışma koşullarınız neler?

Büşra: Ben yaklaşık beş yıldır çeşitli Carrefour mağazalarında çalıştım. Maaşlarımız genellikle asgari ücret düzeyinde, 3 ayda bir çift maaş ikramiyemiz olsa da bu miktarlar ilk iki ayda edindiğimiz borçları temizlememize yetmiyor. Üstelik yeni sözleşme sürecinde patronlar verilen bu ikramiyeleri de yarıya düşürmek istiyor. Bu bizim bazı günler aç gezmemiz demek.

Ali: Düşük ücretlerin yanında işyerinde sürekli rotasyon tehdidi ve satış baskısı ile çalıştırılıyor. Pandemi başladığından bu yana istemedikleri her durumda ücretsiz

izin sopasını göstermekten çekinmediler. Çoğu durumda patronlar bize saldırırken sendikayı da yanımızda göremiyoruz. Bazı mağazalarda sendikanın işyeri temsilcisi bile yok. TİS sürecini PE Dayanışma Ağı ile birlikte öğrendim.

SENDIKANIN TALEPLERİ BİZİM İSTEKLERİMİZİN GERİSİNDE KALİYOR

Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde mevcut durum nedir? Taleplerinizin doğru temsil edildiğini düşünüyor musunuz?

Büşra: TİS sürecinin şimdilik tıkanmış olduğunu biliyoruz. Sendikanın yaklaşık %16 zam istemesine karşılık patronların %12'lik bir artışı teklif etmesinin; yakacak ve yol ücretlerinin artık nakit olarak değil, yalnızca Carrefour'da kullanılabilen kartlara ve akbillerle yüklenmesi talebinin ardından anlaşmaya varılamadı. Yakacak yardımı olarak verilen para nasıl C-Club kartlara yatırılabilir? Ben evimin faturasını bu kartlarla ödeyemem ki. Yol ücretlerinin akbillerle yüklenmesi de oldukça kullanışsız bir uygulama; işe dolmuş veya minibüsle gelen birçok arkadaşımız var. Sözleşmede yasal olarak 2 ay olan deneme süresi de 4 aya çıkartılıyor. Güvencesiz çalışma şartları TİS ile birlikte garanti altına alınmıyor. Bunları istemiyoruz.

Ali: Bizleri sözleşme sürecinden haberdar edince uzak tutmaya çalıştıklarını düşünüyorum. Yılbaşından bu yana süren görüşmelerden geçen hafta haberimiz oldu. Sendika bir duyuruyla işçilere taleplerde anlaşamadıklarını söyleyerek işyeri temsilcilerini toplama kararı aldı. Toplantının ardından belirsizlik devam ediyor. Söylediğim gibi PE Dayanışma Ağı'na katıldığım ilk hafta mevcut sözleşmemi ve sendikanın teklif ettiği sözleşmeyi çok detaylı inceleme fırsatım oldu. Bu sözleşme üç yıllık imzalanmak isteniyor. Bu periyot çok uzun, sendikanın işi patronla masaya oturup pazarlık

etmektir. Bunu ne kadar geniş süreçlere yayarlarsa o kadar kaybederiz. Üstelik bahsi geçen talepler bizi temsil etmiyor. Biz işyerinde mobbingin son bulmasını, insanca yaşayabileceğimiz ücretlerin sağlanmasını, deneme süresinin kaldırılmasını istiyoruz.

İŞYERİMDE YALNIZ DEĞİLİM, PATRONLARIN ENSESİNDEYİZ VAR!

PE Carrefour Emekçileri Dayanışma Ağı sizin için ne ifade ediyor? Bu çalışma ile birlikte ne gibi kazanımlarınız olacak?

Büşra: Biz Patronların Ensesindeyiz bünyesinde online toplantılarda sorunlarımızı ortaklaştırmış, hatta yasal haklarımızı öğrenmiştik. Bunun üzerine bu Dayanışma Ağı'nın kurulma fikri ortaya çıkmış oldu. Dayanışma Ağı ile birlikte işyerlerimizde yalnız kalmıyor, örgütlü hareket edebiliyoruz. Örneğin sendika ile şirket yönetimi TİS üzerinden rotasyon maddesini tartışırken bizler rotasyon ile tehdit edilen arkadaşlarımızın yanında duruyor ve onlarla birlikte çalıştığımızı, aramızdaki birliğin bozulmasının bizi yavaşlatacağını anlatarak arkadaşlarımızı tutabiliyoruz. Ağ genişledikçe daha fazla kazanım elde edeceğimizi düşünüyorum.

Ali: Benim katıldığım ilk toplantıda TİS süreci değerlendirildi. İşyerinden tanıştığım arkadaşlarımın bu kadar birikimli olmalarına çok mutlu oldum. İşçilerin bulunduğu iş yerlerinde kolay haberleşmek adına dayanışma ağının temsilcilerini seçtik. Hepimiz bu ağın bir parçası olsak da işyerinde bir durum olduğunda kime bakaçağımızı bilmek bizi rahatlatıyor. Yola çok yeni çıkmamıza rağmen aramıza onlarca arkadaş katıldı, katılmaya devam ediyorlar. Birlikte hareket etmeyle kazanım sağlayacağımızdan eminim. PE ile birlikte işyerimde yalnız olmadığımı düşünüyorum. Her Carrefour işçisini PE Carrefour Emekçileri Dayanışma Ağı'na davet ediyorum.

İŞÇİNİN HUKUK KÖŞESİ

YENİ UZAKTAN ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ YAYINLANDI

PATRONLARIN İHTİYAÇLARI DOĞRULTUSUNDA ÇIKAN BU YÖNETMELİKTE NELER VAR? NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

▶ Uzaktan çalışma ne demektir? Sözleşmesi yazılı olmak zorunda mı?

Uzaktan çalışma; işçinin, yapmakla yükümlü olduğu işi evinde ya da teknolojik iletişim araçları ile işyeri dışında yerine getirmesi esasına dayalı ve yazılı olarak kurulan iş ilişkisini ifade eder. Uzaktan çalışmayı öngören iş sözleşmesinin yazılı yapılması ve her iki tarafın onayını içermesi zorunludur. Yazılı yapılmamışsa aradaki iş ilişkisi uzaktan çalışma değil de işyerinde yapılan çalışma gibi değerlendirilir ve herhangi bir uyuşmazlık durumunda tarafların sorumlulukları buna göre değerlendirilir.

▶ Pandemi sürecinde benim yazılı izin veya onayım alınmadan uzaktan çalışmaya geçtik. Sözleşmenin yazılı olması şart ise şimdiye kadar evden yaptığım bu çalışmalar geçersiz miydi?

İçinde bulunduğumuz pandemi sürecinde birçok işyerinde kendiliğinden uzaktan çalışmaya geçilmiş olması zorlayıcı sebepten ileri gelmekte olup uzaktan çalışmada işçinin yazılı onay ve rızasının alınması zorunluluğuna bir istisna teşkil etmektedir. Dolayısıyla bu çalışmalarınız geçersiz olmadığı gibi tam tersine normal işyeri çalışması yapmışsınız gibi kabul edilir.

▶ Uzaktan çalışıyoruz diye mesaimiz dışında bir de sürekli çevrimiçi toplantı yapıyoruz. Aslında bu durum çalışma sürelerimizi uzatmış oluyor. Bu toplantılara katılmak zorunda mıyım? Katıldığım için fazla mesai ücreti talep edebilir miyim?

Uzaktan çalışmanın en büyük risklerinden biri çalışma sürelerinin işçi aleyhine genişletilmesi ve işçinin zaten sınırlı olan dinlenme zamanlarının elinden alınacak olması tehlikesidir. Bu tür toplantılara üst amirinin talebi ve talimatı ile katılmak zorunda kalan işçiler için bu tür faaliyetler de mesai kapsamında değerlendirilir ve günlük mesai saatini aşmaktaysa fazla mesai yapıldığı anlamına gelir. İşçi kendisi de onay vermediği sürece fazla mesaiye kalmak zorunda olmadığı için bu tür toplantılara katılma yükümlülüğü de yoktur. Katılırsa da günlük çalışma süresini aşan sürelerin fazla mesai esasları doğrultusunda ücretlendirilmesi gerekir.

▶ Mesai saatlerimiz aynı ve hatta daha fazla olduğu halde, evden çalışıyoruz diye kısa çalışma ödeneğine (KÇÖ) geçildi. Ödeneğin üzeri patron tarafından tamamlanıyor ama SGK primlerim tam yatırılmıyor. Ne yapabilirim?

Uzaktan çalışma, daha az ücret ödemesinin veya işçi haklarının kısıtlanmasının gerekçesi olamaz. Mesaiye azalma olmadığı halde sırf uzaktan çalışıldığı için KÇÖ uygulanması hukuka aykırıdır. Bu duruma derhal son verilmesini, normal ücret ve prim ödemesinin yanı sıra fazla mesai ücretlerinizin de ödenmesini bir an önce talep etmelisiniz. Birlik Sendikası'nın hazırlamış olduğu, benzer durumlarda kullanılabilecek dilekçelere ve açıklamalara <https://birliksendikasi.org/index.php/dilekceler> bölümünden ulaşabilirsiniz.

▶ Uzaktan çalışma ile evden çalıştığım için elektrik ve internet faturası gibi maliyetlerim arttı. Diğer taraftan öğle yemeklerimi eskiden işyerinde yiyordum, şimdi evde hem zaman hem de maliyet bakımından imkânlarımı zorlayarak kendim hazırlıyorum. Tüm bu maliyetleri patronun karşılaması gerekmez mi?

Bu tür maliyetlerin ne şekilde ve kim tarafından sağlanacağı, uzaktan çalışma sözleşmesinin esaslı hususlarından biridir. Uzaktan çalışma yapacak olan işçi, sözleşmede bu kısımlara özellikle dikkat etmeli ve kesinlikle kendisi üstlenmemelidir. Tüm bu maliyetlerin -mümkünse kalem ve miktar bakımından belirli hale getirilmek suretiyle- patron tarafından karşılanacağı hususunun sözleşmede açıkça yer alması işçiye alacağını talep etme kolaylığı sağlar. Eğer ki sözleşmede bu maliyetlerin nasıl karşılanacağı hakkında açık bir hüküm yoksa; işin yapılmasından doğan veya yapılması için zorunlu olan giderleri karşılamak patronların yükümlülüğündedir. Bu tür giderleri belgelendirerek patrondan talep etmelisiniz. Bu süreçte çok yaygın olduğu üzere daha önce işyerinde çalışmaktayken pandemi nedeniyle onaysız uzaktan çalışmaya geçtiyseniz önceki çalışma koşulları uzaktan çalışmada da geçerli olacaktır. Yani öğle yemeğiniz daha önce işyeri tarafından sağlanıyorsa evden çalışmada da yine patron tarafından sağlanmalıdır.

▶ Pandemi ile uygulanmaya başlanan uzaktan çalışma biçimini kalıcılaştırmak için, patron bizi yazılı sözleşme imzalamaya zorluyor. Kabul etmesem ne olur? Bu sözleşmeyi imzalamadan önce nelere dikkat etmeliyim?

Öncelikle belirtmek gerekir ki; iktidar tarafından Mart 2021 tarihinde yürürlüğe sokulan yönetmeliğe göre; pandemi devam ettiği sürece patronların uzaktan çalışma için işçilerin onay ve rızasını almalarına gerek yoktur. Yani patron isterse bu süreçte sizi sözleşme olmaksızın da uzaktan çalışmaya zorlayabilecektir ve bu durumu kabul etmeyen işçi kanundan doğan bazı haklarından mahrum kalabilecektir.

Ancak ister işe yeni başlayın ister mevcut çalışma şekli değişikliği olsun, eğer ki uzaktan çalışma sözleşmesi imzalayacaksanız sözleşmede yer alan yükümlülükleri baştan kabul etmiş sayılacağınız için öncelikle sözleşmeyi tamamen okuyup anlamanız çok önemlidir. Bu sözleşmede yapacağınız işin tanımı, yapılma şekli, işin süresi ve yeri, ücret ve ücretin ödenmesine ilişkin hususlar, işveren tarafından sağlanan iş araçları, ekipman ve bunların korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin işçiyle hangi araçlarla iletişim kuracağı ile genel ve özel çalışma şartlarına ilişkin hükümler yer alır. Sözleşme içeriğinde aleyhinize olacak veya yerine getirmek istemediğiniz yükümlülükleri içeren düzenlemeler varsa bunları kabul etmemeli veya değiştirilmesini talep etmelisiniz.

▶ Uzaktan çalışma yönetmeliğine baktığımızda çalışma koşullarının belirlenmesinde işçiler de patronla eşit derecede karar verme yetkisine sahipmiş gibi bir algı uyanıyor. Fakat gerçekte patronun hazırladığı ve sadece kendisini koruyan bir sözleşmeye imza atmaya zorlanıyoruz. Sözleşme yapılırken işçilerin de istek ve taleplerinin dikkate alınmasını nasıl sağlayabiliriz?

Sizin de belirttiğiniz gibi bu tür sözleşmeler genellikle patronlar tarafından, uyuşmazlık halinde patronları koruyacak şekilde ve tek tip olarak hazırlanır ve okumadan imzalamaları için işçilerin önüne konulur. Daha sonra sözleşmeden doğabilecek bir yargılama sürecinde, sanki sözleşme işçinin de iradesiyle ve o işçiye özel hazırlanmış gibi kabul edilir. Yani mahkemeler olağanüstü bir kanıt olmadıkça, sanki taraflar aralarında eşit bir müzakere süreci yaşamışlar ve işçi de bu sonuçları bile isteye kabul etmiş gibi değerlendirme yapar.

Gerek çalışma ve gerekse de günlük hayatımızda insanca bir yaşam sürebilmeyi ve insan onuruna aykırı uygulamaları ortadan kaldırmayı sağlamak için şimdiye kadar bulunmuş en etkili çözüm, örgütlenmek olmuştur. Örgütlü bir işçi, karar ve uygulama süreçlerinde yalnız bir işçiye göre daha güçlü ve etkili olacaktır. Örneğin sendika üyesi bir işçinin, o işyerinde başka sendikalı arkadaşı olmasa bile danışabileceği ve gerektiğinde dayanışabileceği bir sendikası olduğu için, sözleşme imzalarken yalnız bir işçiye göre daha etkili olacağı kuşkusuzdur.

HABER YOLLA

iletisim@patronlarinensesindeyiz.org

YARDIM İSTE

+90 (541) 940 05 14

BİLGİ VER

www.patronlarinensesindeyiz.org

ÖRGÜTLEN...

PATRONLARINENSESİNDEYİZ

8 Mart'ın Tarihi
Eren Karaca

Pandemi ve Kadınlar
Aslıhan Çakaloğlu

Kadın Sorununda Güncel
Mücadele Başlıkları
Serap Emir

Sosyalizm, öfkemiz ve isyanımız
için en doğru kanal
Gülperi Putgül Köybaşı

COVID ve Kadın Emeği
Evrin Gökçe

GELENEK

SOSYALİZM KADINLARIN ELLERİNDE YÜKSELECEK | GELENEK • Mart 2021

150. yaşında Rosa Luxemburg'a Armağan! RUS DEVRİMİ

"Berlin'de düzen hüküm sürüyor! Sizi budala zaptiyeler! Kum üzerine kurulu sizin "düzeniniz." Devrim daha yarınl olmadan; "zincir şakırtıları içinde yine doğrulacaktır!" ve sizleri dehşet içinde bırakıp, trampet sesleri arasında şunu bildirecektir:

'VARDIM, VARIM, VAROLACAĞIM!'

Rosa Luxemburg'un 150. yaşına armağan olarak hazırladığımız bu genişletilmiş baskıda ana metne ek olarak;

- Mesut Odman tarafından kaleme alınan "Devrimci Rosa'dan Büyük Ekim Devrimi için notlar" bölümünü,
- Rosa'nın cesaret, inat ve azim dolu devrimci yaşamının dünyadaki ve Almanya'daki gelişmelerle karşılaştırmalı kronolojisini ve
- "Yarım kalan kopuşlar: Sosyalizmin kızıl Rosa'sı" bölümlerini bulacaksınız.

yazılama
Yayınevi'nde...

PARTİ TARİHİ – Türkiye Komünist Partisi'nin Kuruluş Dinamikleri

Dört ciltte ele alınacak Parti Tarihi'nin ilk cildi Türkiye Komünist Partisi'nin Kuruluş Dinamikleri Osmanlı döneminde ortaya çıkan ilk sosyalist örgütlenmeler ve işçi hareketlerinden, "Parti'nin tarih öncesinden" yola çıkıyor. Türkiye komünist hareketinin ortaya çıkışı, Osmanlı dönemindeki sosyalizmden kopuşla birlikte gerçekleşiyor. Bu kopuş, ulusal kurtuluş mücadelesine, ülkenin yapısal dönüşümüne eşlik ediyor. Komünist hareketin genç Cumhuriyet döneminde yaşadığı deneyim, hem bu dönüşümden hem de kaçınılmaz olarak Cumhuriyet'in Sovyetlerle ilişkilerinden doğrudan etkileniyor. Bu cilt 1927 Tevkifatı'na kadar yaşanan süreci irdeliyor.

Bu çalışma, belgelere dayanıyor; ama belge yayıncılığı kaygısıyla yürütülüyor. Polemik amaçlanmıyor; ama yaygınlık kazanmış saldırı ve tahrifatı yanıtlama hedefi de güdüyor. Zira Parti'nin tarihini yazmak, Parti'nin sosyalizm için verdiği mücadelenin, bugünkü mücadelesinin bir silahı aynı zamanda.

yazılama
Yayınevi'nde...